

Δρ. Δημήτριος Καραμπερόπουλος
Μιλτιάδου 3
Κηφισιά 14562

Κηφισιά, 13 Ιανουαρίου 2014

Προς
Θανάση Κουρταλίδη
Ολυμπίας 34-36, Ν. Ηράκλειο Αττικής

Αγαπητέ Θανάση,

Έλαβα την εκ δέκα σελίδων επιστολή σου με τίτλο «΄΄Χριστιανοκοινωνικά βιώματα...΄΄ Κρίσεις και πνεύμα κοινότητας», η οποία είχε ως αφετηρία το σχετικό πόνημά μου και σε ευχαριστώ που έκανες τον κόπο να το διαβάσεις και πως, όπως επισημαίνεις, θα συμβάλλει «στο νοερό διάλογο», που ανοίχθηκε με αυτό μεταξύ των μελών και φίλων της Χ.Δ.

Ωστόσο, με το κείμενό σου προσπαθείς να συμβιβάσεις τα ασυμβίβαστα, όπως εξάλλου συνηθίζεις, και ορισμένες απόψεις που διατυπώνεις θα πρέπει να τις αναιρέσω, διότι δεν ανταποκρίνονται ούτε στα κείμενά μου, ούτε στο ήθος μου.

1. Ό, τι έπραξα, το έπραξα ως πολιτική απόφαση, όπως συνήθιζα από τότε που εντάχθηκα στην Χ.Δ. μέχρι πρόσφατα και όχι από «πείσμα», ή «εγωϊσμό», που μου προσάπτεις (σελ. 1). Ίσως γιατί έτσι θα θέλεις να δικαιολογήσεις επιφανειακά και όχι σε βάθος τις ενέργειές μου, διότι εύκολα αποφεύγει κανείς την διερεύνηση και επαναπαύεται.

Πάντοτε είχα κατά νουν τη ρήση «Μετά πρώτην και δευτέραν νουθεσίαν παραιτού...». Υπέμενα την αντιδημοκρατική τακτική των Στ. Παπαθεμελή, Μ. Μηλιαράκη και Λ. Δρανδάκη το 1974, οι οποίοι «έσυραν» τη Χ.Δ. στη συνεργασία με την Ένωση Κέντρου, παρά την αντίθετη απόφαση της πλειοψηφίας των παρευρισκομένων στελεχών. Υπέμενα την αχαρακτήριστη για μένα εκλογική συνεργασία της «Συμμαχίας», στην οποία σύρθηκε η Χ.Δ.. Και οι δύο ενέργειες έδειχναν την νοοτροπία που αναπτύσσονταν στη Χ.Δ. από την ηγετική ομάδα των στελεχών, που ήταν γύρω από τον Πρόεδρο Νικ. Ψαρουδάκη, που στόχος τους ήταν να εκλεγούν βουλευτές.

Η επιμονή μου στην ιδεολογική διαφώτιση και την αυτοτελή παρουσία της Χ.Δ στις εκλογές, και η αίσθηση σε πολλά μέλη που δημιουργήθηκε από την αλλοπρόσαλλη τακτική της Χ.Δ., έγινε αιτία στο Α΄ και Β΄ Συνέδριο 1979 και 1984 να ψηφιστεί η πρότασή μου για την αυτοτελή παρουσία του Κινήματος στις εκλογές. Δεν έδωσες σημασία στην ανάπτυξη του Κινήματος που πραγματοποιείται εκείνη την περίοδο. Ο χριστιανοδημοκρατικός λόγος απλώνονταν. Δημιουργήθηκαν Τοπικές Οργανώσεις σε πολλά μέρη της Ελλάδος και είχαμε μέλη και φίλους ψηφοφόρους σε όλα τα μέρη της χώρας.

Και παρόλα αυτά, δυστυχώς, το κακό τρίτωσε στο Έκτακτο Συνέδριο του 1985. Τα ίδια πάλι στελέχη της Χ.Δ., που είχαν δημιουργήσει τις άλλες δυο συνεργασίες, σε αυτό το Συνέδριο πήραν με το μέρος τους τους νέους. Με κατηγορούσαν σαν σκληρό και αυταρχικό, γιατί

υποστήριζα το σωστό, ενώ ιδιαίτερα ο Π. Γιωτόπουλος και ο Μ. Μηλιαράκης «χάϊδευαν τα αυτιά» των νέων, παρέσυραν την πλειοψηφία των Συνέδρων στην απόφαση για απαλοιφή της διάταξης για την ανεξάρτητη συμμετοχή στις εκλογές και να υπάρχει δυνατότητα εκλογικών συνεργασιών. Τότε ήταν που είπα πως η Χ.Δ. «τελείωσε», θα «μαδηθεί» σιγά-σιγά. Όπως και πράγματι «μαδήθηκε». Αντιλήφθηκα ότι το κακό τρίτωσε και δεν υπάρχει γιατρεία. Δεν αντιλαμβάνονταν τον λαθεμένο δρόμο που έπαιρναν, που τους οδήγησε στον μαρασμό. Έτσι η απόφασή μου δεν ήταν αποτέλεσμα «πείσματος», αλλά συγκεκριμένη πολιτική πράξη, έχοντας αντίληψη του τι θα επακολουθήσει. Όταν προχωράς στον ίδιο δρόμο, δεν τον εγκαταλείπεις. Και όταν οι άλλοι θέλουν τους λοξούς δρόμους, τότε τους αφήνεις να τον πορευτούν, γνωρίζοντας εκ των προτέρων την κατάντια τους, την οποία περιέγραψαν τον Μάιο του 2013, χωρίς συναίσθηση, χωρίς ντροπή.

Επομένως εάν έχεις αυτήν την αντίληψη περί «πείσματος», όπως επίσης και την συχνά επαναλαμβανόμενη άποψή σου ότι θα έπρεπε να παρέμεινα και να προσπαθούσα να τους πείσω, κάνεις πολύ μεγάλο λάθος. Αγνοείς τη ρήση που μνημόνευσα. Ο καθένας αξιολογεί την πορεία του. Είναι και απάντηση στα όσα υποστηρίζεις περί ελλείψεως «βαθείας πολιτικής ωριμότητας» της σελ. 5, παρ. ιθ'.

Τις λαθεμένες και ευκαιριακές πολιτικές αντιλήψεις, αγαπητέ Θανάση, αν εσύ τις θεωρείς προσωπικές «αδυναμίες», (σελ. 5, παρ. κα') τις οποίες μπορείς να τις υφίστασαι, προσωπικά διαφωνώ. Βλέπεις δεν είχα τη διάθεση να γίνω «μαζοχιστής». Επί πλέον για όσα αναφέρω ως υπεύθυνος της Οικονομικής Επιτροπής και της Επιτροπής Περιφερειακής Οργάνωσης, πού βλέπεις ότι δεν ήμουν «συγκρατημένος», ή είχα «επιθετικότητα». Το γεγονός ότι ξεσκέπασα τον οικονομικό διαχειριστή για τα διπλά βιβλία, συνταυτίζεσαι και εσύ με τις αντιλήψεις του αιμνήστου Τ. Γιωτόπουλου; Αντί να ψέξεις την ολιγωρία τους, όπως επίσης και την αήθη, θα χαρακτήριζα, επίθεση του Μ. Μηλιαράκη, ότι «κάνω ό,τι θέλω», που αποκάλυψα την κλοπή, μου προσάπτεις «επιθετικότητα», και ότι δεν ήμουν «συγκρατημένος». Κάτι δεν πάει καλά με την κοινή λογική, αγαπητέ Θανάση.

2). Στα κείμενά μου, Θανάση, ούτε «υπερβάλλω», ούτε «καταδικάζω τους αδελφούς μου», όπως γράφεις (σελ. 1). Πάντοτε ομιλώ για τις αντιλήψεις τους, τις οποίες «καταδικάζω» ως λαθεμένες και ως αιτία διαλύσεως της Χ.Δ. Και μόνο για τις λαθεμένες απόψεις, αντιλήψεις γράφω, στις οποίες ήμουν αντίθετος και τις πολέμαγα.

3). Για το 50 χρόνια της Χ.Δ., (σελ. 2 αρ. β) και μόνο το γεγονός της πρότασης να συμμετέχω με μιάμιση σελίδα παρέμβασης, είτε ήταν η πρόταση του Μανώλη είτε δική σου, δείχνει το επίπεδο διάκρισής σας. Τίποτε άλλο περί αυτού.

4). Γράφεις (σελ. 3) για τη συμμετοχή τη δική σου και του Γ. Πουγούνια στη Φιλοσοφική Σχολή, που μοιράζατε τη Χ.Δ. (και μπράβο σας), και για τη συμμετοχή σου στις φοιτητικές εκλογές. Η διαφορά με τη δική μου αναφορά είναι ότι στην Ιατρική Σχολή Αθηνών δημιούργησα ξεχωριστή «Χριστιανοδημοκρατική Φοιτητική Παράταξη». Δεν συμμετείχαμε ως άτομα σε άλλες παρατάξεις. Αυτή είναι η διαφορά μας. Ήμουν σαφής και θα πρέπει να έγινε κατανοητό. Πώς τα μπέρδεψες. Δεν ήταν να προβληθώ, αλλά να τονίσω την δημιουργία της δικής μας παράταξης, όπως αργότερα ο Σ. Αδαμίδης με τους άλλους φοιτητές δημιούργησαν την ΧΣΚ.

5). Γράφεις στη σελ. 3, παρ. ι', «Από όσο ξέρω ο αδ. Μηλιαράκης ήταν κατά της συνεργασίας με την Ένωση Κέντρου». Όπως θα διάβασες όμως στο βιβλίο μου, μετά την βραδινή του Σαββάτου απόφαση των παρευρισκομένων στελεχών της Χ.Δ. να μην υπάρξει συνεργασία με την Ε.Κ στις εκλογές του 1974, την επομένη ημέρα Κυριακή, πήγαν στο σπίτι του Προέδρου Ν. Ψαρουδάκη στο Μαρούσι, ο Στ. Παπαθεμελής, ο Μ. Μηλιαράκης και ο Λ. Δρανδάκης, και πες-πες έσυραν τον Πρόεδρο να συνεργαστεί με την Ένωση Κέντρου. Φαίνεται πως τώρα ο Μ. Μηλιαράκης θα διαδίδει, ότι ήταν κατά της συνεργασίας με την Ένωση Κέντρου. Η αναγνώριση των λαθών είναι το πρώτιστο προσόν του ανθρώπου. Ουδείς αλάθητος, αλλά η σκοπιμότητα είναι κατακριτέα.

6). Δεν έδωσες, αγαπητέ Θανάση, (σελ. 4, παρ. ιε') την πρέπουσα σημασία «στο σαράκι» του Κινήματος, την αμφισβήτηση δηλαδή των βιβλίων του Προέδρου και ιδιαίτερα της «Επανάστασης της Αγάπης», από όπου ξεκίνησε η αποκαθήλωση του Προέδρου και το «ξήλωμα» του Κινήματος. Στις σελίδες του βιβλίου έχω την επιστολή μου με συγκεκριμένα ονόματα, που τα προσπερνάς, γράφοντας «κάποιοι επηρεασμένοι...». Δεν πρέπει να φοβάσαι την αλήθεια, ούτε τους ανθρώπους, που μεθοδικά προχωρούν σαν το «σαράκι» να διαβρώνουν τις ιδέες. Γνωστή η τακτική αυτή. Μάλιστα τόνιζα πως πρέπει να μας πουν τα σημεία που πρέπει να διορθωθούν στα βιβλία του Προέδρου, ώστε να τα διορθώσουμε. Ήμουν σαφής.

7). Για όσα γράφεις στην παράγραφο γ' της σελ. 6, ότι ο Πρόεδρος «είχε εσφαλμένα εκτιμήσει ότι στη Βουλή το πάθος του για δικαιοσύνη...», πρέπει να ξέρεις ότι δεν ήταν ευθύνη μόνο του Προέδρου Νικ. Ψαρουδάκη, αλλά και όλης της ηγετικής ομάδας του Πολιτικού Γραφείου, εκτός εμού και του Γρ. Παπαϊώννου όταν συμμετείχε, που διαφωνούσαμε. Τώρα αν εσύ εκλαμβάνεις την έντονη διαφωνία μου ως «επιθετικότητα», δικαίωμά σου. Ο καθένας είναι υπεύθυνος των λόγων και των πράξεών του.

Επίσης γράφεις ότι «η ματαιοδοξία της εξουσίας ίσως παρέσυρε κάποια μέλη». Μα, Θανάση μου, δεν ήταν κάποια μέλη. Ήταν τα γνωστά μέλη του Πολιτικού Γραφείου, που διέγραψαν και τον Νικ. Ψαρουδάκη. Δεν είναι παρανοχία.

8). Τα σχετικά με τον θεατρισμό και τα κλάματα του Μ. Μηλιαράκη, Θανάση μου, λίγο πριν από την ψηφοφορία του Εκτάκτου Συνεδρίου του 1985, για την απάλειψη της δεσμευτικής διάταξης για συνεργασίες, δεν είναι «υπερβολές», όπως γράφεις (σελ. 7, αρ. κστ'), είναι γεγονότα. Αν εσύ δεν τα θυμάσαι, ρώτα άλλους να σου τα διηγηθούν. Ό,τι δηλαδή δεν μας αρέσει τα χαρακτηρίζουμε «υπερβολές». Ωραία τακτική αυτή.

9). Γράφεις, αγαπητέ Θανάση, (σελ. 8, αρ. κθ'), «Για τις προθέσεις του Στ. Παπαθεμελή και τον πολιτικό του καιροσκοπισμό δεν αμφέβαλλα». Συμφωνώ, αλλά εδώ έγκειται και η διαφορά μας. Δεν αντιτάχθηκες στον καιροσκοπισμό του, όπως μαζί με σένα και τα περισσότερα ηγετικά στελέχη του Κινήματος. Και κατόρθωσε τόσα θέματα να δημιουργήσει στο Κίνημα, με προεξάρχοντα τη συνεργασία με την Ένωση Κέντρου, και τη διάδοση του «σαρακιού» πως τα βιβλία του Προέδρου ήταν ξεπερασμένα. Και για τη στάση μου έναντι του Στ. Παπαθεμελή, θα με χαρακτήριζες πάλι ως «επιθετικό», αδιάλλακτο και άνθρωπο χωρίς «υπομονή». Θανάση κάπου το Ευαγγέλιο διακηρύσσει πως πρέπει να είμαστε ή ψυχροί, ή θερμοί, και πως τη χλιαρότητα τη απεχθάνεται και ο Κύριος. Διαλέγει κανείς και ακολουθεί. Πάντοτε έκανα τις επιλογές μου με διάκριση και γνώμονα το γενικό συμφέρον και όχι προσωπικούς υπολογισμούς.

10). Σχετικά με την εργογραφία του Προέδρου έως το 1989, που δημοσιεύω, δεν μου γράφεις (σελ. 8, παρ. κθ') αν και άλλα βιβλία είχε εκδώσει και ποια, ώστε να τα γνωρίζω. Πολύ καλή δουλειά κάνεις να επιμεληθείς το Αρχείο-Βιβλιοθήκη του Κινήματος, διότι έτσι θα σωθούν πολλά κείμενα και δεν θα πεταχθούν.

11). Για όσα αναφέρεις στις σελ. 8-9, παρ. λ', θα σου πω, ότι δεν πρόσεξες αυτά που γράφω. Υποστήριζα πως θα έπρεπε τότε στο αχαρακτήριστο, για να μην πω πιο βαριά φράση, Εκτακτο Συνέδριο, να είχατε ανακηρύξει Επίτιμο Πρόεδρο τον Νικ. Ψαρουδάκη. Γράφω, χαρακτηρίζοντας την τότε κατάστασή σας, «Δεν είχαν καν τη φρόνηση, τη διάκριση να ανακηρύξουν τον Νικ. Ψαρουδάκη επίτιμο πρόεδρο της Χ.Δ. Πώς όμως να τους αφήσει περιθώριο η εμπάθεια και η μικροψυχία τους!».

Και να μην προσπαθούσατε εκ των υστέρων, αφού αντιληφθήκατε τη «γκάφα» που κάνατε, να τον ανακηρύξετε Επίτιμο Πρόεδρο. Αυτό το νόημα έχει η παρατήρησή μου. Και εγώ συμφωνούσα με την άποψη του Προέδρου που δεν δέχθηκε εκ των υστέρων να ανακηρυχθεί Επίτιμος. Και υποθέτω ότι θα ήσουν ένας από τους «γεφυροποιούς» της εκ των υστέρων ανακήρυξής του.

Όσον αφορά τη φράση σου ότι είμαι «άδικος ασύστολα», δηλαδή χωρίς συστολή, αδιάντροπα, εκφράσεις την άποψή σου. Καταλαβαίνω πως «τσούζει» η παρουσίαση, που έκανα, της ψυχολογικής κατάστασης του Εκτάκτου Συνεδρίου και η λαθεμένη απόφαση της καθαιρέσεως του ιδρυτού της Χ.Δ., που έγινε αιτία να καταρρεύσει κυριολεκτικά και το εναπομείναν λίγο κομμάτι της Χ.Δ. και να μείνει τώρα μια «παρέα». Πάντως προσπαθώ να αποδίδω τα γεγονότα, όπως έχουν και ας στεναχωρείσαι.

Ωστόσο δεν έδωσες σημασία, σε όσα είχα προτείνει στον Πρόεδρο Νικ. Ψαρουδάκη, πριν από την έναρξη αυτού του «στημένου», θα το χαρακτήριζα Εκτάκτου Συνεδρίου, που θα σας είχε απονευρώσει με την αναβολή. Αλλά δεν άκουσε και τα έπαθε.

12). Ποιες ήταν οι «δημοκρατικές αρχές» που προδίδονταν, αγαπητέ Θανάση, όπως γράφεις (σελ. 8, παρ. κη'), και θα έπρεπε να καθαιρέσετε τον Πρόεδρο Νικ. Ψαρουδάκη; Νομίζω ότι θα πρέπει να ξαναδιαβάσεις τη σελίδα 145 του βιβλίου μου, όπως και την επόμενη. Και οι χαρακτηρισμοί ανταποκρίνονται με τις πράξεις σας. Για ποιες «δημοκρατικές αρχές» συζητάς; Πώς τις εννοείς; Γράφω στη σελ. 145 «Θα παρατηρήσω ακόμη ότι η ευαισθησία τους ήταν για την επιχειρούμενη συνεργασία του Προέδρου Νικ. Ψαρουδάκη με τη Ν.Δ., θεωρώντας τη συνεργασία αυτή σαν «έγκλημα καθοσιώσεως» και θα έπρεπε να τον καθαιρέσουν. Αν όμως η συνεργασία του ήταν με το ΠΑΣΟΚ ή το ΚΚΕ ή τις αριστεριστικές δυνάμεις δεν θα υπήρχε πρόβλημα». Δεν χρειάζεται, Θανάση, καμιά διευκρίνιση, είναι όλα κατανοητά.

13). Αφού γράφεις (σελ. 9, παρ. λ') «Συμφωνώ ότι είχαμε συζητήσει στο Π.Γ. και στο γραφείο σου για τιμητική εκδήλωση και συνέδριο για τη Χ.Δ.», δεν απαντάς όμως γιατί δεν διοργανώθηκε η τιμητική αυτή εκδήλωση, ποιοι διαφωνούσαν;

14). Για τα αναφερόμενα στη σελ. 9, παρ. λα' πρέπει να σου πω, πως δεν είχε ανάγκη η προσωπικότητα του Προέδρου Ν. Ψαρουδάκη να «αποκατασταθεί». Οι «ραπίσαντες» ήθελαν να δείξουν πως τον σέβονται, ήθελαν να εξιλεωθούν για όσα άσχημα έπραξαν εναντίον του. Θεωρούσα, όπως έγγραφα τότε στην αείμνηστη Μαρία Ψαρουδάκη, ανεπίτρεπτη τη συμμετοχή του Μ. Μηλιαράκη να μιλάει για τον Πρόεδρο Νικ. Ψαρουδάκη, τον οποίο «καθαίρεσε». Δυστυχώς ο Πρόεδρος Νικ. Ψαρουδάκης δεν αντιλαμβάνονταν το μέγεθος του φανατισμού και

της «προδοσίας» των στελεχών του, τους οποίους σχεδόν πάντοτε άκουγε και ακολουθούσε, και επειδή ο ίδιος δεν είχε μάθει σε φατριασμούς, δεν ήθελε να καταλάβει το άσχημο παιχνίδι που του παίζατε. Αν όμως πρόσεχε και ακολουθούσε τις συμβουλές μου, τότε θα έβλεπε πώς θα είχαν εξανεμιστεί όλα τα σχέδια σας με τις ευαισθησίες σας στις «δημοκρατικές αρχές».

15). Για το μέλλον της Χ.Δ., ωραία είναι όσα γράφεις στις σελ. 9-10, παρ. λδ' και λε'. Αν όμως δημόσια δεν γίνει μετάνοια, αναγνώριση των λαθών, διότι δημόσια έγιναν τα λάθη, δεν μπορεί να υπάρξει «νέα αρχή». Αυτή είναι η άποψή μου. Μετά μπορεί να προχωρήσει κανείς στο τι δέον γενέσθαι.

Χρόνια Πολλά για την ονομαστική σου εορτή

Αδελφικά

Δημήτριος Καραμπερόπουλος